

POSTANOWIENIE

14 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

na posiedzeniu niejawnym 14 maja 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku M. R.

z udziałem M. G.

o zniesienie współwłasności,

na skutek skargi kasacyjnej M. G.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie

z 22 stycznia 2021 r., XXVII Ca 2513/18,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. ustala, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

1. Postanowieniem z 22 stycznia 2021 r., Sąd Okręgowy w Warszawie, w sprawie z wniosku M. R. z udziałem M. G., o zniesienie współwłasności, na skutek apelacji wnioskodawczyni oraz uczestnika od postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa z dnia 29 grudnia 2017 r., zmienił zaskarżone postanowienie w punkcie drugim w ten sposób, że kwotę 94 379.65 zł podwyższył do kwoty 150 458.14 zł, w punkcie trzecim oddalił wniosek M. G. o zwrot wydatków oraz w punkcie czwartym zasądził od M. R. na rzecz M. G. kwotę 5 000 zł tytułem zwrotu nakładów oraz oddalił wniosek M. R. o zwrot nakładów (pkt 1), oddalił apelacje w pozostałym zakresie (pkt 2) oraz orzekł o kosztach

postępowania (pkt 3 i 4).

2. Od wyroku Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wywiódł uczestnik, zaskarżając to postanowienie w całości.

3. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

4. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

5. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą

być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

6. Skarga kasacyjna uczestnika nie zawiera argumentów dostatecznych dla uznania, iż skarżący skutecznie wykazał, że w sprawie zachodzą powołane przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

7. Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

8. Złożenie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej jej zasadności oznacza, zgodnie z poglądem utrwalonym w judykaturze, że skarżący musi przedstawić dokładny wywód, na czym – jego zdaniem – polega oczywista zasadność skargi w danej sprawie z przytoczeniem przepisów, których naruszenie ją spowodowało oraz argumentację wskazującą na to, dlaczego opisane naruszenie doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej, w trybie z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to

spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 i przywołane tam orzecznictwo). Skarżący, przedstawiając – jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” – powinien zatem wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (zob. postanowienia SN: z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z 15 kwietnia 2021 r., IV CSK 617/20).

9. Przedstawiona w skardze kasacyjnej argumentacja uczestnika nie przekonuje Sądu Najwyższego, a prezentowane tam zagadnienie nie może być traktowane jako istotne. Wyjaśnienie tak postawionego zagadnienia prawnego może być dokonane na podstawie wykładni obowiązujących przepisów, wspartej dorobkiem doktryny i orzecznictwa (uczestnik powołał się na postanowienie Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2019 r., IV CSK 543/17 (które dostrzegł również Sąd Okręgowy), zaś w późniejszym orzecznictwie stanowisko to zostało potwierdzone: uchwały Sądu Najwyższego: z 28 marca 2019 r., III CZP 21/18; z 25 lipca 2019 r., III CZP 14/19). Na tę kwestię zwracał również uwagę wnioskodawczyni w odpowiedzi na skargę. Ponowne przytaczanie przywołanych tam wywodów Sąd Najwyższy uznaje za zbędne. Ponadto, mimo, iż skarżący powoływał się na przesłankę oczywiście uzasadnionej skargi kasacyjnej, nie można w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi, doszukać się wyводу dotyczącego kwalifikowanego charakteru tego naruszenia. Pozwala to na przyjęcie, że skarżącemu nie chodzi o wykazanie przesłanek z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c., a jedynie o poddanie zaskarżonego orzeczenia kontroli kasacyjnej.

10. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

11. Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 520 § 1 k.p.c..

[SOP]

[ms]

